Poštarina plaćena u gotovu

KATOLIČKI LIST

Izlazi svakog četvrtka. Predplata godišnje Kn 2000.—, pol godine Kn 1000.—, a četvrt godine Kuna 500.—. Pojedini broj Kn 40.—. Za inozemstvo predplata godišnje Kn 3000.—.

Curate strenue, ne Ecclesiae castra defensoribus careant in regno Croatiae

Leon XIII. u Breveu na urednika »Kat. Lista«, dne 4. travnja 1900.

Rukopise valja slati: uredničtvu Kaptol 29. — Predplata se šalje pošt. čekom br. 35.021. — Oglase i sav upravni dio: Kaptol 27.

Broj 3.—4. U Zagrebu, 25. siečnja 1945. Tečaj 96.

Psallite Domino, qui habitat in Sion!

Psalam 9. II. in II. nocturno Dominicae

Piše: **Parochus**

»Pjevajte Gospodinu, koji stanuje na Sionu, navješćujte među narodima djela Njegova! Jer On osvećuje krv njihovu i pamti je, ne zaboravlja jauka siromaha!

1. **Svećenik mora slaviti Boga i navješćivati slavu Božju.** To je služba njegova. To je poslanje njegovo. I Krist Gospodin došao je na sviet, da proslavi Boga — kako veli u svojoj veliko-svećeničkoj molitvi uoči svoje gorke muke: »Otče Moj! Ja sam Te proslavio na zemlji! Djelo sam izvršio, koje si Mi dao, da činim! Ja sam objavio Ime Tvoje ljudima!« — Tu misiju povjerio je Isus i svojim svećenicima: »Kao što je Otac poslao Mene, tako i Ja šaljem vas!« I Gospodin ih je svojim auktoritetom i imunitetom zaštitio: »Tko vas sluša, Mene sluša! Tko vas prezire, Mene prezire! A tko Mene prezire, prezire Onoga, koji Me je poslao!« — »Idite i propovjedajte i kazujte: Približi se kraljevstvo nebesko! Bolestne liečite, gubave čistite, đavle izgonite! Zabadava dobiste, zabadava dajte! I ako vas tko ne primi, ni ne posluša vaših rieči, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga, otresite prah sa nogu svojih. Zaista vam kažem, lakše će biti na dan sudnji zemlji Sodomskoj i Gomorskoj, nego li onomu gradu! Eto Ja vas šaljem kao ovce među vukove! Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!« — Mt. 10, 7. — Ali ako će tako težko biti na sudnjemu danu onima, koji svećenike, Božje poslanike, ne prime i ne poslušaju, kako će težko biti na sudnjemu danu svećeniku, ako svoje Božje poslanje ne izvrši?! Potentes potenter tormenta patientur! Apostol naroda za koga je Sam Isus rekao: Vas electionis est mihi iste, ut portet Nomen Meum coram gentibus et regibus et filiis Israel — veli za sebe: Vae mihi, nisi praedicavero! Zato su Apostoli rekli: »Nije pravo, da mi ostavimo rieč Božju; pa da služimo oko stolova«, pa su za te poslove izabrali i redili sedam đakona — »a mi ćemo se starati za molitvu i službu propoviedanja.« AA. 6, 3. — Orare et praedicare! Evo, to je poslanje i služba svećenička: Divinum officium recitare, Sacrum Missae Sacrificium offere, verbum divinum praedicare et Sacramenta administrare!

2. **Fides ex auditu! Auditus per verbum Dei!** — Sv. Pavao veli Rimljanima: »Svaki, koji god priziva Ime Gospodnje, spasit će se! Ali kako će prizivati Onoga, u koga nisu vjerovali? Ali kako će vjerovati u Onoga, za koga nisu čuli? A kako će čuti bez propovjednika? A kako će propoviedati, ako ne budu poslani? Kao što je pisano: Kako su krasne noge onih, koji navještaju mir, koji propoviedaju dobro! Rim. 10, 13. Zato im piše u poslanici, da je, koliko je do njega, pripravan i njima propoviedati Evanđelje. Jer se ne stidim Evanđelja! Sila je to Božja na spasenje svima koji vjeruju. — A svom učeniku biskupu sv. Timoteju dužnost propoviedanja na srdce stavlja ovim ozbiljnim riečima: »Zaklinjem te pred Bogom i Isusom Kristom, koji će suditi žive i mrtve, dolazkom Njegovim i Kraljevstvom Njegovim: Propoviedaj rieč! Nastoj u zgodno vrieme i u nevrieme! Pokaraj, zaprieti, umoli učeći sa svom strpljivošću.« II. Tim. 4. 1. — Propovjedanje rieči Božje, to je široko polje rada svećeničkoga. A za tako ozbiljan Božji posao zahtieva se i ozbiljna priprava. Propovied je meditacija o vječnim istinama. A svaka meditacija jest mislena molitva. Rieč Božja kaže: Ante orationem praepara animam tuam! Zato se za propovied mora svećenik najozbiljnije pripravljati i moliti! On je mora meditando tako rekuć prokuhati — onda će od srdca k srdcu govoriti! Propovied mora biti njegova svojina, njegovo duboko uvjerenje, njegovo tvrdo vjerovanje! Onda je ne će govoriti kao kakvu naučenu pjesmicu ili kod stola zdravicu — već će to biti rieč duboka, sveta, prožeta svetim zanosom i potvrđena svetim svećeničkim životom, a po molitvi svećeničkoj orošena Božjom milošću i Božjim blagoslovom!

Pokojni pobožni sveučilištni profesor Pastorala Dr. Štiglić, da pokaže važnost svete službe propovjedničke, znao je reći svećeničkim kandidatima: **Kada siđeš sa propovjedaonice odmah počmi misliti, šta ćeš sliedeće nedjelje propoviedati!** Za

propoviedi se treba ozbiljno pripravljati. Stotine očiju uprto je u svećenika, kad propovieda. Paze na svaku rieč. A svaki propovjednik treba da zna, da to nije uviek samo plebs devota, nego i plebs critica! I kako znadu vjernici propovjednika kritizirati! Vjernici nisu u vjerskim stvarima »tabula rasa«. — Imaju oni smisla i osjećaja za vjerske svetinje. To pokazuje i ovaj istinski događaj. Neki mladi župnik na Malu Gospu propoviedao te svoju propovied započeo riečima: Danas je rođendan Marijin! Marija je rodila svietu Spasitelja svieta! — I tako uviek u svojoj propoviedi govorio samo »Marija«.— Sviet je to osuđivao i kad je iz crkve izlazio s negodovanjem rogoborio i govorio: »Kako on to govori »Marija! Marija! — To on može reći svojoj kuharici! Ona je Blažena Djevica Marija! Sam Ju je Gspodin Bog tako preko Anđela pozdravio: Zdravo, milosti puna!« I djevojke su išle iz crkve kući pjevajući: Nju svi pozdravljamo: Zdravo Djevice! Dan i noć pjevajmo: Zdravo Kraljice! Kao da su htjeli dati neku zadovoljštinu Blaženoj Djevici Mariji za ono, po njihovom mišljenju, omalovažavanje u propoviedi Njenog Prečistog Imena! Zato svećenik mora biti oprezan u svim svojim izrazima. Treba propovied napisati, dobro promozgati, što si napisao i točno naučiti! Pobožni biskup Dr. Josip Lang sve je svoje propoviedi napisao, zato je onako vatreno i oduševljeno propoviedao. Ali ga je i sviet rado slušao! Narod naš jako rado sluša liepe propoviedi! A svaka je propovied »Rieč Božja«. Tako to narod i shvaća! Tako je poslije propoviedi nekog pobožnog svećenika narod, kad je iz crkve izlazio, oduševljeno pripoviedao: Kao da je sam Bog iz usta njegovih govorio! Pa tako bi to moralo biti! Tako je sam Gospodin Bog Jeremiji, koji se je izgovarao, da je mlad te ne zna govoriti, rekao: »Ne govori: Ja sam još tako mlad! Idi samo, kuda te Ja šaljem! Navješćuj, što ti zapoviedam! Evo mećem rieči Svoje u usta tvoja! Dajem ti danas punomoć nad narodima i kraljevstvima, da trgaš i razdireš, da iztrebljuješ i rušiš, da gradiš i sadiš!« Jer. 1, 7. Tako i sv. Pavao kaže propovjedniku Timoteju: Praedica verbum in omni patientia et doctrina! Dakle svaki propovjednik propovieda Rieč Božju a ne svoju! Zato svaka neumjestna i nepripravljena propovied jest: Profanatio verbi divini! Na takve propovjednike mogla bi se upraviti rieč Spasiteljeva farizejima izrečena: Vos inhonorastis Me! Ex omnibus aliquid — ex toto nihil! — Neugodno je slušati takvog propovjednika! Zato narod u nekim crkvama, kada župnik uzlazi na propovjedaonicu, oni izlaze iz crkve! A kad on siđe s propovjedaonice oni opet u crkvu, da slušaju svetu Misu! A zašto bježe? Istina imade takvih, koji bježe od Rieči Božje, za koje kaže naš Spasitelj: »Tko je od Boga, taj Rieč Božju sluša! Zato je vi ne slušate, jer niste od Boga!« — Ali od mnogih propoviedi vjernici bježe, jer nije Rieč Božja! Župnik na propovjedaonici semper sicut Jupiter tonans ac fulminans! Uviek grmi i grdi! Tako da je takvom jednom župniku jedan župljanin rekao: Ma, gospodine, nemojte nas uviek grditi: Mi nismo došli u crkvu, da nas grdite, već da nas nešto naučite! A ovih, koje grdite, tih i onako u crkvi nema! Pa zato je i poslao Spasitelj svećenike, svoje učenike: Euntes — docete! Blaga rieč i gvozdena vrata otvara! Kako za takve fulminantne, tako i zaduge peroracije, moglo bi se reći: Od takvih propoviedi oslobodi nas Gospodine! Ma kako liepa propovied, ako je duga — neugodna je i dosadna. Nikad joj konca ni kraja! Nikada dočekati: amen! Takvom jednom propovjedniku, koji je inače bio dobar govornik, — rekao je jedan župljanin: Gospodine! Što ste rekli na početku, to sam već zaboravio, a što u sredini to nisam razumio, što je bilo na svršetku, toga se već ne sjećam! Izmučio siromah propovjednik i sebe i svoje slušatelje! Multum alsit et sudavit — sed parum vel nihil intulit! — Propovied neka bude kratka, jezgrovita i zanimiva. — Tako je piscu ovih redaka blagopokojni duhovnik Stepinac pokusnu propovied, koju je trebao u kapelici pred poglavarima i klericima, sa propovjedaonice reći, ovako ocienio: »Sermo est concinatus bene! Et cum optimi spe fructus dici poterit. Sed aliquantulum monitionibus nimis abudat! Insuper pauca corrigi oportebit!« Mladi se je bogoslovac htio izkazati, pa je u dugu propovied na dva arka nadrobio sve svoje dogmatsko i moralno znanje. Zato mu je duhovnik duhovito rekao: Nimis abundat! Omne nimium vitium! Qui nimis probat, nihil probat! Zato je i duhovnik opet se blago izrazio: insuper pauca corrigi oportebit! A trebalo je prigodom čitanja pred kolegama jako mnogo izpraviti! Ali hvala Bogu, da se izpravljamo i popravljamo! Errando discimus! Zato ako mladoga kapelana u tom nitko ne nadzire i ne popravlja, nikada ne će biti dobar propovjednik!

Pisca ovoga, kad je kao mladomisnik došao na mjesto službovanja, njegov principal došao je svaku propovied slušati te mu, kad su sami u kancelariji bili, ljubezno znao reći: Dragi amice! Ja bi to ovako obradio! A bio je vrstan propovjednik i revan dušobrižnik. I hvala mu na svakom savjetu! Poslušao sam ga! In senibus consilium! I skoro svaku njegovu propovied sam slušao. I mnogo naučio! I potrebno je, da mi svećenici rado slušamo propoviedi svoje subraće, osobito prigodom proštenja. Iz svake propoviedi možemo nešto naučiti! Ili kakva ne smije biti — ili kakva mora biti! Zato na susjedstvima prigodom proštenja treba prestati izpoviedati, dok je propovied, da i pokornici i izpovjednici mogu propovied nesmetano slušati. Jer svaka dobra propovied priprava je za skrušenu izpovied! A propovjednik će dobro svoju propovied promeditirati, kada zna, da će ga braća slušati i kod stola mu svoje primjetbe kritične servirati. Jer i kod najboljeg propovjednika dogodi se kakav »lapsus linguae«, što obični vjernici ne će ni opaziti, ali kritični duh bratski već će to opaziti i bratu dati razumjeti kod stola onako na pol u šali, na pol u istini! Tako je jedan župnik, koji je inače bio vrstan propovjednik, rekao prekrasnu propovied na proštenju Presv. Srdca Isusova — pa u onom oduševljenju, kako je vatreno govorio, zaključio je propovied ovim apelom na slušatelje: Predragi štovatelji Presv. Srdca Isusova! Ako ne

budete Presv. Srdcu Isusovu ljubav za ljubav vraćali i po svetoj vjeri Isusovoj živjeli, ne ćete i ne možete biti sretni ni na ovom svietu a bogme ni na drugom. Amen. Ovaj »bogme« bio je neprestani predmet šale i smieha. I kod svake zdravice bio je upotrebljavan i bratu serviran! A sve je to bilo prožeto iskrenom, bratskom ljubavlju, tim više jer smo tom njegovom propovieđu svi edificirani bili! Tako je liepo govorio! Ali eto i najbolji se potepe! Propoviedanje je velika vještina i umjetnost! Kažu: Poëta nascitur — orator autem fit! U tom se umjeću svećenik mora mnogo vježbati, čitati, učiti, propoviedi savjestno izrađivati. Ali što je glavno: mnogo moliti! Jer ako Gospodin ne sagradi, badava gradi, koji radi! Veliki apostol naroda i propovjednik sv. Pavao kaže: Ego plantavi, Apolo rigavit, Deus autem incrementum dedit!

»Smiluj se, Gospodine! Pogledaj, kako sam ponižen od neprijatelja mojih! Ti koji me izbavljaš od vrata smrtnih, da kazujem sve hvale Tvoje na vratima kćeri Sionske. Pa ću klicati od veselja radi spasenja Tvojega! Upadoše narodi u propast, koju pripraviše. U zamku, koju namjestiše, uhvati se noga njihova. Poznaje se Gospodin, kada sudi! U djela ruku svojih zapleo se grješnik! Grješnici će pasti u pakao i svi narodi, koji zaboravljaju Boga! Jer ne će zauviek biti zaboravljen siromah, strpljivost nevoljnika ne će nigda propasti! Ustani, Gospodine, da se ne posili čovjek! Neka budu suđeni narodi pred Licem Tvojim! Postavi, Gospodine, zakonodavca nad njima, neka poznadu narodi, da su samo ljudi.«

3. **Smiluj mi se, Gospodine, i pogledaj kako sam ponižen od neprijatelja mojih!** Eritis odio omnibus propter Nomen Meum! To je Isus prorekao svojim službenicima. To se i događa svećenicima u svietu! Svećenik je nekima kao trn u oku! Bode ih! Njegova prisutnost uznemiruje im savjest! Eradamus eum de terra viventium, quoniam contrarius est operibus nostris! Zato nazivaju svećenika porugljivim imenima, da se ukloni od njih! Ozbiljno svećeničko odielo, ozbiljno njegovo vladanje, sve je to za njih živa propovied, da bi i oni morali kršćanski živjeti! Zato su u njegovoj prisutnosti kao bjesomučni. Kao onaj obsjednuti što je vikao Isusu: Šta si došao, da nas mučiš? Znamo tko si? Svetac Božji! — Tako i nevjernici ne priznaju Boga i mrze svakoga, koji vjeruje u Boga!

Prolazio svećenik kraj grupe radnika. Svojim su ga očima probadali. Vidjelo se na njima, da ga mrze. Jedan dovikne: Evo ide crna internacionalna banda! Zato ga mrze, quoniam contrarius est operibus eorum! Oni su crvena internacionala! I misle, tko nije s njima, da je protiv njih! A nitko toliko ne moli za njih, koliko svećenik! Kažu da je i one tri Zdravo Marijo sa pripadnim oracijama, koje svećenik poslije tihe sv. Mise moli, jedan Papa namienio za SSSR: Spasitelju svieta, spasi Rusiju! I mi vjerujemo u Rieč Gospodnju, da će doći čas, kada će biti jedno stado i jedan Pastir! Zato molimo Gospodina, da uskori taj čas! A ove, koji nas bez razloga mrze, ljubimo i gdjegod možemo dobro im činimo. Nisu oni krivi! Danas u svietu vlada socialna nepravda, zato radničtvo siromašno strada! Kršćanska načela o ljubavi, pravednosti i bratstvu u Kristu bačena su u zaborav, a bezbožna sebičnost i bezobzirnost truju sviet. Posvetimo veću pažnju i skrb socialnom pitanju. Mi smo daleko do radničkih masa. Oni misle, da smo njihovi protivnici poput omraženih buržuja kapitalista. Ako se i ne slažemo s razrednim bojem, naše je mjesto ipak uz siromahe, potištene, ugnjetavane i one, koji trpe — inače nismo kršćani a kamoli svećenici — propovjednici Evanđelja — blage viesti, koju je donio Spasitelj svieta na sviet. »Duh Sveti je na Meni! Zato Me pomaza, da navještam blagu viest siromasima i da liečim one, koji su pokajna srdca! — I veli: Dođite k Meni svi, koji ste obterećeni!« — »Žao mi je naroda, jer nemaju što da jedu.« »Ne možete služiti Bogu i mamonu.« — »Jao vama bogataši! Gle plaća poslenika — a vi ste odkidali od plaće njihove — viče i vika je ta došla do ušiju Gospodara četa. Razkošno ste živjeli u nasladama!« (Jak. 5, 1.) Sama je Majka Božja uveličavala tu Božju socialnu skrb za siromake u svojem »Magnificat«: »Zbaci silnike s priestolja i podiže ponizne! Gladne napuni dobrima a bogate odpusti prazne!« — Nije li glasna i jasna Rieč Božja? Nije li sav život Isusov i Njegov nauk glasni protest protiv kapitalizma, makar ga tada nije bilo u današnjem smislu! Neka bude u središtu našega propoviedanja, da je druga zapovied: »Ljubi bližnjega svoga«, jednaka prvoj: »Ljubi Gospodina Boga!« Glavna je dužnost naša, da mase proletariata dovedemo natrag Kristu! — Hoćemo li doista sviet osvojiti za Krista, onda moramo iz svieta iztjerati vraga neograničenog liberalizma, odvratne sebičnosti, grabežljivosti, lakomosti, ovoga »koriena svega zla« — a demonu mamonizmu, drugim riečima: kapitalizmu naviestiti otvoren boj! Mi svećenici i svi pravi katolici moramo se zauzeti za proletarce, izrabljivane radnike. Crkvi Kristovoj pripadaju siromasi, gospodarski slabi, socialno degradirani. Tako je sv. đakon Laurencije, kad je od njega poganski upravitelj grada Rima tražio crkveno blago, doveo mnoštvo siromaha i rekao: Ovo je crkveno blago — pravo blago! U njima je Krist, vjera Kristova! Za živež i odielo njihovo potrošena je imovina crkvena i tako je najbolje pohranjena! — Kršćanstvo je vjera ljubavi! A pravda je mjera ljubavi! Gdje nema pravde, ondje nema ni govora o ljubavi! Radničke mase ne će se zadovoljiti s milostinjom. One traže svoje pravo! Zauzmimo se za pravedno rješenje radničkih zahtjeva. Njihova stvar, naša stvar, Božja stvar! Inače nikada ne će biti u svietu mira! Fiat justitia ne pereat mundus! Pax opus justitae! Mi to svaki dan molimo u psalmu 84., kad se za sv. Misu pripravljamo: »Misericordia et veritas obviaverunt sibi! Justitia et pax osculatae sunt! — Jedino tako će po pravednosti, ljubavi i miru zavladati mir Kristov u Kraljevstvu Kristovu! (Kalan: Sviet za Krista).

4. **Pa ću klicati od veselja radi spasenja Tvojega!** — Svećenik svaki dan uzlazeći na svetu goru

sionsku — ad altare Dei, in montem sanctum — veseli se radi spasenja svoga i puka svoga i kliče: Slavit ću Te uz citaru, Bože, Bože moj, jer si Ti spas moj i Bog moj! Bože obazri se na nas i poživi nas, da se Tvoj narod veseli u Tebi! Pokaži nam, Gospodine, svoje milosrđe i daj nam svoj spas! Kako su divne, uzvišene, stoljećima posvećene, od svete Majke Crkve propisane Misne molitve! Uviek aktuelne, uviek savremene! Mnogi su mislili i rekli, da bi se Crkva morala u svojim propisima prilagoditi duhu vremena jer da je u katoličkom bogoslužju mrtvi formalizam! Upravo uzvišenost i ljepota liturgije dovela je najveće učenjake, pjesnike, diplomate, književnike u krilo Katoličke Crkve. Tako je pripoviedao Englez Chersterston Gilbert Keith: Zašto sam postao katolik? I kaže: »Već je odavna dokazala Katolička Crkva, da ona nije savremeno iznašašće. Ona je djelo svoga Stvoritelja i u svojoj starosti još je uviek tako sposobna za život, kako je bila u svojoj mladosti. Pa i svi njezini neprijatelji izgubili su svaku nadu, da će je ikada vidjeti mrtvu! Samo Katolička Crkva može da čovjeka spasi od razornog i uništavajućeg robstva, da bude diete svojega vremena. Katolik ima izkustvo od devetnajst stoljeća! Čovjek, koji postaje katolik, u jedan je čas star dvie hiljade godina! Ili još bolje rečeno: Sada istom raste i podiže se do podpuna čovjeka. On prosuđuje stvari onako, kako su se doista kretale i djelovale na čovječanstvo u svim zemljama i vremenima a ne tek po zadnjim viestima! To je hiljadugodišnje izkustvo! (Lamping: Četrdesetorica govore). — Crkva Katolička je stup i tvrđa istine! Tko se nje drži ne može zalutati! **Upadoše narodi u pogibao, koju spraviše! U zamku, koju su namjestili, sami se uhvatiše!** Svi koji su Crkvi grob kopali, sebi su ga izkopali! I naša narodna kaže: Tko pod drugim jamu kopa, sam u nju upadne! Historia docet! Car rimski Julijan, odmetnik od vjere kršćanske, hrustio se je da će kršćanstvo uništiti ne mučenjem kršćana, već izvrgavanjem ruglu vjere kršćanske. Zato je pitao porugljivo jednog starca biskupa: Što radi Isus, tvoj nazaretski tesar? — Care! odgovori mirno Kristov službenik — upravo teše za tebe lies! — I ranjen car u bitci smrtonosnom strelicom umirući bacio je šaku svoje zgrušane krvi spram neba govoreći: Pobiedio si Galilejče! — Svima je Crkva odzvonila, koji su njoj pogreb spremali! Crkvu štiti Božja pomoć! A Bog je svemoguć! Šta će čovjek protiv Boga?!

5. **U djela ruku svojih zapleo se grješnik!** Kaže narodna: Kao pile u kučine! Pada iz grieha u grieh! U griehu otvrdne i tada se težko digne! Strašan primjer: Židovski svećenici! Obcoecati et obdurati! Jednom zgodom obkoliše Isusa i stadoše Mu govoriti: Dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si Ti Krist, kaži nam otvoreno! Odgovori im Isus: Kažem vam i vi Mi ne vjerujete! Ako meni ne vjerujete vjerujte Mojim djelima! Djela, koja Ja činim u Ime Otca Svoga, ona svjedoče za Mene! Ali vi ne vjerujete! Iv. 10, 24. — Ne vjeruju, jer ne će da vjeruju! Zatvaraju oči, da ne vide istinu! Zatvaraju uši da ne čuju istine! — Siđi s križa, pa ćemo Ti vjerovati! Isus je uzkrsnuo iz groba, pa Mu nisu vjerovali! Svećenik se mora čuvati, da ne otvrdne! Da mu svetinje ne postanu preobične svagdanje dosadne, pa ih obavlja mlako, hladno, preko srdca, bez čuvstva i osjećaja! Žuri se samo da svrši!

Grješnici će pasti u pakao i svi narodi, koji zaboravljaju Boga! — Strašno je pasti u ruke Boga živoga! Odpad od Boga jest propast svakoga naroda, uči nas žalostna poviest naroda Izraelskoga! Grieh je jedna strahota pred Bogom! »Začudi se tome netko i zgrozi se i zaprepasti — veli Gospodin. Dvostruk je grieh počinio narod moj! Ostavili su Mene, izvor vode žive, da kopaju sebi čatrnje, razpucane bunare što ne drže vode! Upamti i vidi, kako je zlo i gorko, što ostavljaš Gospodina Boga svojega i ne bojiš se Mene! Veli svemogući Gospodin nad vojskama!« — Jer. 2, 12. Ako se tako tuži Gospodin Bog na izabrani, nevjerni narod svoj, kako će se istom tužiti na svoga izabranika, svećenika, ako se iznevjeri Bogu? Ako zaboravi on svoje sveto zvanje i poslanje?! Et tu, qui dulces mecum capiebas cibos in mensa Domini — osculo tradis Filium hominis! To svetogrđe počinja, kada sa Spasiteljem kod svete Mise svetogrdno postupa. Tada se na njega proteže žalostna rieč Spasiteljeva: »Eto ruka moga izdajnika sa Mnom je na stolu!« — Zato se sacrilegus sacerdos tako žuri kod svete Mise, kao da se drži Isusovih rieči Judi izrečenih: »Što činiš, čini brže!« Iv. 13, 27. To je najžalostnije stanje svetogrdnika, jer sud sebi jede i pije, ne razlikujući Tiela Gospodnjega! »O amice! Ad quid venisti? Melius esset tibi, si natus non fuisses! Proba te igitur antequam de Pane Meo edas et de calice bibas! Interroga cor tuum! Agnoce semitas tuas! Et si via iniquitatis in te est, ne audeas! Sed confundere coram Me super indignitate tua — et quamvis tibi contritus videaris, absque praemissa confessione ad altare non accedas«. — (Mem. vitae sac. cap. 34).

6. **Ustani Gospodine! Neka budu suđeni narodi pred Licem Tvojim!** — Pravdi Božjoj mora svaki čovjek zadovoljiti ili na ovom svietu ili na drugom svietu. Narodi pak samo i jedino na ovome svietu, jer narodi kao narodi ne polaze ni u nebo ni u pakao. Kazna naroda izraelskoga za sve je narode strašna opomena. »Ja ću vas razasuti kao pljevu, što odleti u pustinjskom vjetru. To je sudbina tvoja, dio tvoj, što sam ti ga odredio — veli Gospodin, jer si Me zaboravio i oslonio se na laži. Nikakva štednja, nikakva sažaljenja, nikakvo milosrđe ne će Me zaustaviti od uništenja njihova. Ja ću ih iztriebiti mačem, glađu i kugom.« Jer. 13, 24. Gospodin reče Jeremiji: »Kad bi i Mojsije i Aron, stupili preda Me, ne bih ipak htio išta više znati o tom narodu. Skidaj Mi ih s očiju! Neka idu! Ako te upitaju: Kuda ćemo ići? Tada im reci: Ovako veli Gospodin: Tko je za smrt, na smrt! Tko je za mač, pod mač! Tko je za glad, na glad! Tko je za robstvo, u robstvo! Učinit ću ih da budu na užas svima krajestvima zemaljskim.« Jer. 15, 1. Strašna je to kazna — a svima narodima ozbiljna opomena! S Bogom se nije šaliti! Bog se ne da izsmjehivati! Bog je neizmjerno milosrdan i dugotrpan — ali i neizmjerno pravedan! Čaša Božje strpljivosti kad se prepuni — onda se prelije! I sv. Ivan u knjigi Odkrivenja veli:

KATOLIČKI LIST

CRKVENO-PASTORALNI ČASOPIS

TEČAJ DEVETDESETPETI

1944

UREDIO:

Dr. JANKO PENIĆ

TISAK NARODNE TISKARE U ZAGREBU, KAPTOL BROJ 27

SADRŽAJ:

ČLANCI

1. OBĆI

2. LITURGIJSKI

3. PASTORALNI

4. POVIESTNI

5. PRAVNI

LISTAK

CRKVENE VIESTI

OKRUŽNICE

OBAVIESTI I PORUKE

KNJIŽEVNOSTI I UMJETNOST

JERONIMSKE VIESTI

»I vidjeh drugi veliki i divni znak na nebu: Iziđoše sedam Anđela iz hrama, koji su imali sedam zala. I jedna od četiriju životinja dade sedmorici Anđela sedam čaša zlatnih napunjenih gnjeva Božjega. I čuo sam glas Božji iz hrama: Idite i izlijte sedam čaša gnjeva Božjega na zemlju.« — Ap. 15, 16. — Strašno je to samo čitati — a kamo li takva šta doživjeti! Ali se Pravda Božja mora izvršiti! — A zar se već jedan dio Pravde Božje ne izvršuje na čovječanstvu u ovom strašnom i krvavom ratu? Zar ne vlada svietom mač, glad i nevolja strašna, kakva valjda nije bila od postanka svieta? Sve nekako izgleda kao da Gospodin Bog veli čovjeku, koji je odpao od Boga: Dovle ćeš — dalje ne ćeš! Zar se ne izpunja ona od Boga nevjernom narodu naviještena kazna: Tko je za smrt, na smrt! Tko je za mač, pod mač! Tko je za glad, na glad! Tko je za robstvo, u robstvo!

»Zar se i mi službenici Božji ne moramo zamisliti i zabrinuti, ne će li Gospodin kazniti možda cieli naš narod hrvatski, kao psovački narod? Psovka je paklena misao riečima izražena u hrvatskom jeziku. Vražji jezik u hrvatskom jeziku. Hrvati su strašni psovači! Jadna domovino, što će od tebe biti?« (Dr. Hren: »Zapaljen jezik«). Zapaljen nam je hrvatski jezik paklenom vatrom, zapaljena je Hrvatska ratnom od bombardiranja uništavajućom vatrom! Ako se toga strašnoga grieha ne ostavimo, čeka nas još strašnije zlo, kako je prorekla Majka nebeska u Fatimi: »Neka ljudi prestanu vriеđati Gospodina našega, jer su Ga ionako previše vriеđali!«

Kaže Dr. Hren u spomenutoj knjižici »Zapaljen jezik«: »Borba protiv psovke mora biti naša narodna borba, jer je psovka naš narodni grieh i jer se bojimo opravdane kazne Božje za cieli hrvatski narod: Zato svi u borbu protiv psovke — a osobito mi svećenici, koji svaki dan u svom Božanskom Oficiju tolikoput govorimo: Benedicamus Domino! Deo gratias! — Blagosivajmo Gospodina pa će i Gospodin Bog blagosloviti nas! Ovu krasno obrađenu brošuricu »Zapaljen jezik«, neka župnici i dušobrižnici unesu i proturaju u svaku hrvatsku katoličku kuću, osobito prigodom blagoslova kuća, da pomoću iste izguraju i iztjeraju iz svake kršćanske kuće tu narodnu našu sramotu, psovku i kletvu, pa da se tako naseli u naše hrvatske kuće Bog i Božji blagoslov!

7. Mi redovito kod svake večernje pred izloženim Presvetim Sakramentom molimo one divne zazive Presv. Imena Božjega. Ali treba narod upozoriti, zašto se to moli! Čuo sam jednog revnog župnika, koji je svakiput prije tih zaziva rekao: Pomolimo se, da iz hrvatskog naroda nestane nesretne kletve i psovke, jer Srdce Isusovo, koji štuju, ti niti kunu, niti psuju! — Tako treba i poslije svake propoviedi jurišati na iztrebljenje i uništenje te naše narodne najveće nesreće! A u školi poslije svakog vjeronaučnog sata s djecom moliti te zazive za unšitenje tog narodnog grieha! In confessionali svakom psovaču za pokoru zadati, da kroz nekoliko dana navečer moli te zazive protiv te nesretne grješne navade. A preporučiti mu, kada mu u srditosti izleti iz usta ta nesretna psovka, da svakiput u sebi rekne: Blagosloven budi Bog! — Tako i ženama, ako se tuže na muža psovača, neka izpovjednik preporuči, da dok on kune i psuje, neka ona u sebi blagoslivlje, mjesto da njega grdi, jer će ga još više razbjesniti — a Gospodina će Boga onim blagoslivljanjem ublažiti! Taj način molitve i djeci školskoj osobito preporučiti! Tako će djeca i grdobu psovke upoznati — i ne će se tom ružnom običaju priučiti a i Gospodinu Bogu će malu zadovoljštinu iz svoga nevinoga srdca dati za veliku uvredu, koju psovač Veličanstvu Božjemu nanaša! Bilo bi vrlo spasonosno svakom providiranom bolestniku, da svećenik ostavi blagoslovljenu medaljicu Presvetog Srdca Isusova, te mu preporuči u časovima napadaja težkih bolova i nestrpljivosti, kada hoće da iz usta izleti navadna psovka i kletva, da poljubi medaljicu te uzdahne i rekne: Isuse! Tebi za ljubav ne ću više psovati! Ti si meni za ljubav tolike muke na križu pretrpio, ne ću ja Tebi opet sulicom psovke i kletve Tvoje Presveto Srdce probadati! — Domišljatost revnog duhovnog pastira naći će mnogo zgoda i načina, kako će iz srdaca povjerenih duša tjerati toga nečistoga duha psovke i proklinjanja, da hrvatski narod ne bude više psovački narod — već Božji narod! — Onda će se izpuniti i Božje obećanje: **Budite vi Moj narod a Ja ću biti vaš Bog! A Blago narodu, komu je Gospodin — Bog!**

USTANOVLJENJE BRATOVŠTINE KRŠĆANSKOG NAUKA

Prigodom nedavnog kanonskog pohoda gradskih župa odredio je Nadbiskupski duhovni stol, da se u pojedinim župama osnuje Bratovština kršćanskoga nauka. Savezno s time poduzeta je u župi Majke Božje Lurdske akcija da se uvede poučavanje vjeronauka u crkvi za djecu pučkih škola. To traže današnje izvanredne prilike, uslied kojih je školska vjeronaučna obuka postala neredovita i nedostatna, a današnje prilike i inače govore za uvedenje vjeronaučne obuke u crkvi.

Nekih 30—40 gospođa iz Trećega reda i Društva hrv. kat. žena rado je ponudilo svoju suradnju, osobno posjetilo roditelje školske djece i zamolilo ih, da svoju djecu šalju na tu pouku. U isto je vrieme povoljno riešeno i pitanje nastavničkih sila te su se u smislu pravila Bratovštine iz redova Trećega reda Marijine kongregacije i Katolički žena javile 22 učiteljice pučkih škola, djelatne i umirovljene, da će dobrovoljno vršiti obučavanje djece.

U nedjelju, 7. siečnja našla su se u 3 sata poslije podne u župnoj crkvi Majke Božje Lurdske mnogobrojna djeca u pratnji svojih roditelja, da prisustvuju osnutku Bratovštine, uvedenju vjeronaučne pouke i dočeku preuzvišenoga nadbiskupa dra Alojzija Stepinca, koji je ovom prilikom imao upraviti svoju nadpastirsku rieč djeci, roditeljima i učiteljicama. Na vratima crkve dočekao ga je župnik poštovani O. Albert Bukić, a učenica IV. razreda

Harambašićeve škole Olga Klarić nazvala mu je dobrodošlicu. Nadbiskup je zatim održao propovied, te je prijavljene učiteljice kao katehistice primio u Bratovštinu kršćanskoga nauka i udielio svoj nadpastirski blagoslov djeci, roditeljima i učiteljicama. Na to je nadbiskup održao blagoslov s presvetim Oltarskim sakramentom, a župnik najavio početak obuke za ponedjeljak, 8. siečnja, za svaki razred po jedan sat tjedno.

Odziv roditeljâ, odnosno njihove djece, vrlo je povoljan. Na prve satove pouke došlo je u kapelu Majke Božje Lurdske u Vrbanićevoj ulici iz prvog razreda mužke djece 40, iz II. 49, iz III. 56, iz IV. 44, a ženske djece iz I. razreda 52, iz II. 68, iz III. preko 100, a iz IV. 70. Svega 428 djece. Broj će se po svoj prilici još povećati, jer se prijavljuju nova djeca.

Uslied tako povoljnog odziva svaki je razred podieljen na dva odjela, a III. ženski na tri odjela, tako da će za sada biti 17 odjela sa 17 učiteljica, od kojih neke imadu svoje zamjenice, također učiteljice.

Bratovštinu vodi svećenik.

Obuka djece II. razreda vršit će se savezno sa školskom pripravom djece na prvu izpovied i pričest. U III. i IV. razredu promicat će se češće primanje svetih sakramenata pokore i pričesti. Priređivat će se nagradni izpiti, crkveni sastanci s roditeljima i t. d. Uveden je način, da rodietlji mogu nadzirati, da li im djeca redovito posjećuju pouku.

Bratovština će redovito biti u vezi s velečastnim katehetama područnih pučkih škola, kojih je učiteljstvo svojom susretljivošću mnogo doprinielo početnom uspjehu ove akcije.

JEZOVITA BROJITBA

Najnoviji broj »Ustaše«, viestnika hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta (god. XV., br. 2, Zagreb, 14. I. 1945.), posvećen je sav, kako to sam liepo iztiče, žrtvama duhovnog stališa.

U članku pod naslovom »Preko stotinu mučenika« spominje pisac abecednim redom 111 svećenika katoličke vjeroizpoviesti, koji su u ovome ratu pali na području naše domovine od neprijatelja Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda. Međutim to nisu još sve žrtve dosada pale. Ima svećenika, koji su ubijeni, ali nisu ovdje navedeni, jer još o njima nisu sakupljeni svi podatci. Povrh toga ima i takvih, koji su od neprijatelja, partizana teže ili lakše ranjeni, ali su rane preboljeli. Mimo svih ovih, oko 20 svećenika je umrlo od tifusa.

Svakako strašan broj. Ako se uzme u obzir, da je katolički kler u našoj domovini relativno malen po broju, onda je gubitak od oko 150 svećenika dosad palih za nas potresan gubitak.

Ako pak k ovim žrtvama pribrojimo još i one svećenike, koji su zlostavljani, po partizanskim sudovima natezani i mučeni, tako reći posvema opljačkani, živčano slomljeni, koji su se morali izvrgavati i najtežim životnim pogiblima, samo da si spase glavu, tada su žrtve našega svećenstva uistinu jedinstvene. A ako još dodamo št uništene, a što oštećene župne crkve, kapele, župne dvorove i druge bogoštovne građevine, i oskvrnjena groblja, tad su to štete, da ih se jedva i u mašti predoči.

Ova jezovita brojitba je ozbiljna opomena svima onima, koji kod nas, u našoj domovini, simpatiziraju s partizanstvom, tom nastranom idejom, a jednako i svima onima izvan naše domovine, koji je podupiru, jer su i oni velikim dielom odgovorni za ovaj strašni zločin.

TIHE CRNE MISE NA OSMINU SV. IVANA I NEVINE DJECE

Na 3. i 4. siečnja ove godine u nekojim su crkvama svećenici služili obične tihe pokojničke mise, jer da je na te dane bio »officium simplex«, pa je prema tomu i naš Direktorij morao imati oznaku »RV«, t. j. upozorenje, da su se na te dane mogle služiti »Missae quotidianae de Requie«.

Quid ad casum?

1. Prije svega upozoruje se na odredbu sv. Kongregacije Obreda broj 4031., koja je odštampana u našem Direktoriju na početku mjeseca siečnja: »Calendario stare tenetur Sacerdos, qui probabilius iudicat Calendarium errare; nec potest proprio inhaerere iudicio quoad Officium vel Missam et colorem paramentorum«. Iz toga sliedi, da se imade odustati od odredbe Direktorija samo onda, kad je očito, ili nedvojbeno, da je navod Direktorija pogrješan. U svakom drugom slučaju »sacerdos stare tenetur Calendario«.

2. Kao razlog, za služenje tihih pokojničkih misa, navodi se, da je na 3. i 4. siečnja, t. j. na osminu sv. Ivana i Nevine djece, bio samo »Officium simplex«, i prema tomu, da nema razloga, zašto se na te dane ne bi mogle služiti obične tihe pokojničke mise. — Ovaj bi razlog na prvi mah bio opravdan, jer i Officium »semiduplex« dopušta tihe pokojničke mise, a kamo li ne »Officium simplex«. Zaključak bi dakle bio posve izpravan, kad bi premise bile istinite! Ali baš u tomu leži pogrješka. Na spomenute dane jest doduše »Officium simplex«, ali se zaboratvlja, da »Officium simplex« i »Dies Octava simplex« nije jedno te isto.

»Officium de die Octava simplici« moli se «modo simplici«, ali zato ipak ima neka posebna privilegija, koja ne pripadaju ostalim »simplex« svetkovinama. Ta privilegija jesu:

a) »Dies Octava simplex« ne pušta svoje mjesto ni jednoj svetkovini »Simplex«, pa ni onoj »S. Mariae in Sabbato«. (Addit. et Var. in Rubr. Breviarii Tit. III. n. 4).

b) »In die Octava simplici« odpada »Suffragium« i »Preces«. (Rubrica Breviarii).

c) »In die Octava simplici« zabranjuje se »missa lecta quotidiana de Requie«, pa i onda kad bi se toga dana uzimala samo komemoracija osmoga dana. Ta se odredba nalazi u Addit. et Var. in Rubricis Missalis Tit. III. n. 9.; zatim je to zabilježeno i u Direktoriju nadb. zagrebačke od ove godine, i to u »Additamenta« na strani 10. pod slovom »D«.

Ova privilegija pripadaju svim svetkovinama »II. cl. cum Octava simplici«, a ima ih u svemu 5, i to: Osmina s v. S t j e p a n a, 26. prosinca, (osmi dan pada na 2. siečnja); Osmina s v. I v a n a apostola 27. prosinca, (osmi dan pada na 3. siečnja); Osmina N e v i n e d j e c e, 28. prosinca, (osmina pada na 4. siečnja); Osmina s v. L o v r e, 10. kolovoza, (osmina pada na 17. kolovoza) i napokon Osmina M a l e G o s p e, 8. rujna, (osmina pada na 15. rujna). »Dies Octava simplex«, o kojem se ovdje radi, može doći do izražaja samo na 2., 3. i 4. siečnja, dočim se osmi dan osmine Male Gospe i sv. Lovre nalaze u sukobu sa svetkovinama višega reda, pa zato ne dolaze u obzir. **E. K.**

CRKVENE VIESTI

Br. 555./1945.

OKRUŽNICA

Pobožnost Križnog puta

Približuje se opet sveto korizmeno vrieme, a groznomu ratu još uviek ne vidi se kraja. Da bi nam se nebo smilovalo i učinilo kraj ovomu strašnom ratu, obavljat ćemo i ove godine kroz cielu korizmu Križni put kao i prošle godine. U zagrebačkim crkvama neka se obavlja Križni put u one dane, kako je od davnine uvedeno, a osim toga obavljat će se pobožnost Križnog puta u svim zagrebačkim crkvama svaki dan u drugoj crkvi od Pepelnice do Vel. Utorka, prema razporedu, koji će se pravodobno svakoj crkvi dostaviti. U koliko bude moguće ovaj Križni put obavljat ću ja sam. Molim svu vlč. gg. dušobrižnike i upravitelje crkvi, da pozovu vjernike, da što revnije sudjeluju kod ovih pobožnosti u duhu pokore i zadovoljštine Božjem Veličanstvu a za mir u svietu i dobrobit hrvatskog naroda.

Dušobrižnici u provinciji neka također pozovu vjernike, da u što većem broju prisustvuju pobožnostima sv. Križnog puta i sa što većom pobožnošću. Gdje pak radi ratnih prilika nije moguće vjernicima dolaziti u crkve, neka nastoje, da kod kuće češće obavljaju pobožnost sv. Križnog puta prema formularu u molitvenicima. Komu je moguće, neka po mogućnosti i svaki dan posebnički obavlja ovu pobožnost u crkvi ili kod kuće.

Uvjereni smo, da će dobri Bog pogledati na našu dobru volju te skratiti dane ove velike kušnje i podati konačno mir čovječanstvu.

U Z a g r e b u, 17. siečnja 1945.

✠ Alojzije
nadbiskup

Broj: 517/1945.

VAŽNO UPOZORENJE

Prijava Obranbenom odboru

Prema uputi Obranbenog odbora grada Zagreba, priobćuje se svim svećenicima, redovnicima i redovnicama, te bogoslovima, da nitko nije izuzet od prijave za potrebe o n. o. Pozivaju se poglavarstva redovn. družbi i sjemeništa da načine skupni izkaz sveg osoblja, komu valja priložiti propisno izpunjenu prijavnicu za svakog pojedinog u popisu, te sve zajedno predati Uredu Obranbenog odbora Kuševićeva ulica 6. Svećenicima će biti najzgodnije da se prijave kod Nadb. duh. stola odmah s izpunjenom prijavnicom.

U Z a g r e b u, dne 17. siečnja 1945.

Dr. Fr. Salis
gen. vikar

PROMJENE U NADBISKUPIJI

Generalnim vikarom za Međimurje: Radi slabog zdravlja gen. vikara Ignacija Rodića, imenovan je gen. vikarom II. za Međimurje Valentin M a l e k, župnik u Maloj Subotici.

Upraviteljima župa imenovani su: Josip Š m i t, župnik u Crncu — u Zaboku; Grga B l a ž e v i ć, sveć. banjal. bisk. — u Divuši (Dvor); Josip M i h e l i ć upr. župe u Divuši — u Novigradu na Dobri; Ladislav L o i n a, imenovani duh. pom. u Sisku — u Šćitarjevu; Antun B a b i ć, imenovani duh. pom. u Bokšićima — u Krapju; Ivan K o k o t, upr. župe u Sv. Klari — u Dubrancu; Antun S o m r e k subs. u sv. Klari — ondje; Friderik S t r n a d, duh. pom. u Novigradu Pod. — ondje.

Premještenja duh. pomoćnika: Juraj H o r j a n iz Moravča u Brdovec; Franjo D r e v e n š e k iz Brdovca u Var. Toplice; Ljudevit D u h iz Var. Toplica u Bartolovec; Franjo R o g e l j, imenovani duh. pom. u Virju — u Moravče; Josip J a m b r o š i ć, ekonom bogosl. sjemeništa — u Sisak; o. Mijo T o m a š i n a c TOR u Zagrebu — Sv. Franjo Ksav.; Franjo S m o l e iz Oroslavja u Kraljev Vrh; Ernest K l a n č n i k iz Kraljevog Vrha u Oroslavje; Franjo B a b š e k, upr. župe u Krapju — za subs. u Gaj-Antunovac.

Razriešeni su službe: Ladislav Lesica, duh. pom. u Rudama; o. Nikola Gregov, duh. pom. u Zagrebu — Sv. Franjo Ksav.; Stanko Strašek, duh. pom. u Bartolovcu.

IZGUBLJEN PEČAT

Župni Ured u Čučerju izgubio je pečat. Pečat je okrugao, slova gumena. Na gornjoj strani piše: »Župni Ured«, u sredini »U«, a na donjoj strani »Čučerju«.

Na pečatu nema nikakvog emblema, odnosno znaka ili slike.

Od sada upotrebljava Župni Ured stari pečat. Pečat je okrugao. Unaokolo izpisano: »Pečat Župe Čučerske god. 1870.« U sredini je u gornjem dielu lik Majke Božje s djetetom Isusom u naručaju, sa strane po jedan anđeo, a izpod lika Majke Božje crkva.

Br. 520/44.
Predmet: Razstavna parnica:
Tottar - Borovčak

IZROČNI POZIV

U parnici o razstavi od stola i postelje, koju je pred ovim nadbiskupskim ženitbenim sudom pokre-

nula Vilma Tottar rođ. Borovčak iz Lupoglava, poziva se ovime tuženik Zlatko Tottar, sada nepoznatog boravišta, da na dan 9. veljače 1945. u 8 sati prije podne osobno ili po svom zakonitom zastupniku ovomu sudu pristupi, da se o tužbi očituje, jer u protivnom slučaju biti će proglašen oglušnikom i parnica će se u njegovoj odsutnosti dovršiti i osuda izreći.

Nadbiskupski Ženitbeni Sud

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1945.

Dr. A. Slamić, v. r. predsjednik suda — M. P. — **Drag. Bišćan, v. r.** bilježnik

† RUDOLF MIKEC
upravitelj župe u Novigradu Podravskom

Rođen je 15. IV. 1912. u Virju. Osnovnu je školu svršio u Virju, a klasičnu gimnaziju u Zagrebu na Nadb. klas. gimnaziji. Bogosloviju je svršio u Zagrebu na bogoslovnom fakultetu.

Službovao je kao duhovni pomoćnik najprije u Bedenici, a iza toga u Novoj Kapeli. 9. IV. 1937. je imenovan upraviteljem župe u Ždali. Ne dugo iza toga je premješten za upravitelja župe u Novigradu Podravskom, odakle je 12. XI. 1944. odveden od partizana i na smrt osuđen. U nizu tolikih svećeničkih žrtava jedna žrtva više!

Pokojnik je bio blage ćudi, dobroćudan i mio. Prema svakomu susretljiv i ljubezan. Pokoj mu mučeničkoj duši!

KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Dr. Vasilj fra Vendelin: KOMUNIZAM I VJERA. Mostar 1944. Str. 212. Ciena Kn 500. Naručbe prima: Uprava »Savremenih pitanja« u Mostaru.

Ova je knjiga drugi dio doktorske teze Vasilja fra Vendelina, koju je napisao 1936. na francuzkom jeziku pod naslovom **L'Atheisme Bolcheviste.** Prvi je dio doktorske teze izašao u izdanjima »Savremenih Pitanja« pod naslovom **Filozofija komunizma,** a treći će dio izaći pod naslovom **Komunizam i obitelj.**

U ovom su svezku obrađene sliedeće teme: Priprava komunističkog bezbožtva u Evropi, Predigra komunističkog bezbožtva u Rusiji. Komunistički pojam vjere, »Vjera je opium naroda«, Borba protiv vjere — komunistička dužnost, Komunistička protuvjerska taktika, Komunizam kao vjera, Bezbožna djelatnost u Sovjetsoj Rusiji, Komunistička bezbožna mreža u svietu.

Papa Pio XII. na izložbi katoličkog tiska u Rimu 12. V. 1936. rekao je o komunizmu: »Komunizam u svim svojim pojavama bez sumnje je prva, najveća i najobćenitija opasnost, jer on ugrožava sve. Komunizam hoće osvojiti sve, uvući se svakamo, otvoreno ili potajno. On ruši dostojanstvo čovjeka, svetost obitelji, red i sigurnost družtvene zajednice, a iznad svega napada vjeru, osobito katoličku vjeru i Crkvu, i otvoreno nieče samoga Boga.«

Da je pokojni Papa bio vrlo dalekovidan i do u dno prozreo komunizam, to vrlo liepo pokazuje i ova knjiga dra Vasilja. Komunizam je zabluda sadašnjosti i budućnosti. Mnogi se varaju i misle, ako komunizam izgubi na bojnom polju, da će izgubiti i na duhovnom polju, da će njegova zabluda sama po sebi izčeznuti. To je opasna varka. Dobio ili izgubio komunizam na bojnome polju, njegova će zabluda među ljudima ostati i dalje, jer je ona zauzela tako velike razmjere, da se ne će dati najedanput ugušiti nikakvim mjerama i sredstvima.

Ova knjiga ima zadaću, da komunističku zabludu što bolje i jasnije opiše, da je ocieni i pobije, i da dade pobude ljudima dobre volje, da tu opasnu zabludu sadašnjosti i budućnosti u svojoj okolini pobijaju i prieče.

Težko će se u poviesti Crkve naći jedan neprijatelj kršćanstva koji bi mu bio tako opasan kao ovaj sadašnji. S time treba biti na čistu. Zato je dužnost svakoga kršćanina, a napose katolika, komunizam upoznati kakav on uistinu jest i pobijati ga istinskim oružjem, a kao odličan priručnik za tu svrhu služi upravo ova knjiga dra Vasilja.

BRATOVŠTINA SVETOGA I BEZGRJEŠNOGA SRDCA MARIJINA. Sv. 52. Str. 32. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. Ciena Kn 30. U knjižici je izloženo: Što je Bratovština Srdca Marijina. Njezina svrha i korist. Kako je bratovština nastala. Sredstva bratovštine. Kako se bratovština osniva i vodi. Pravila bratovštine. Oprosti bratovštine. Pobožna djela i molitve bratovštine.

KNJIŽICA ZA UPRAVITELJA BRATOVŠTINE SRDCA MARIJINA. Sv. 53. Str. 48. Ciena Kn 120. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. To je priručnik, u komu će svećenik, upravitelj bratovštine, naći sve što mu je potrebno za vođenje bratovštine počevši od pouke o bratovštinama uobće i molitava pa sve do formulara kako se sastavljaju molbe za primanje u bratovštinu i samoga obreda primanja.

SRDCE MARIJINO, POMOĆ KRŠĆANA. Sastavio Ambrozije Benković, župnik. Str. 224. Ciena Kn 200. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi 1944.

Ovo je molitvenik, koji uz molitveni dio ima i vrlo liepe upute i pouke o pobožnosti k Srdcu Marijinu, a napose liepo prikazanu poviest štovanja Srdca Marijina.

SVETA MAJKA ANA. Mali molitvenik za kršćanske žene. Sastavio Ambrozije Benković, župnik. 3. izdanje. Stranica 64. Ciena Kn 80. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. Ovo je molitvenik u čast Sv. Ane, a namienjen udatim ženama.

Vlastnik i izdavač: Nadbiskupija zagrebačka. — Odgovorni urednik: Dr. Janko Penić. — Tisak: Narodna tiskara u Zagrebu. — Za tiskaru odgovara: Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.